

Beleidsplan Voorschoolse educatie Christelijk Kindercentrum Terbroek

Inleiding

Voor u ligt het beleid Voorschoolse Educatie van Christelijk Kindercentrum Terbroek. Hierin staat beschreven op welke wijze Christelijk Kindercentrum Terbroek uitvoering wil geven aan de voorschoolse educatie. Ouders worden aan de hand van dit beleidsplan geïnformeerd over onze visie en ons VE aanbod, zodat zij weten wat zij mogen verwachten.

Voorschoolse Educatie

Bij de peuteropvang van Christelijk Kindercentrum Terbroek, Oki-Doki, wordt voorschoolse educatie aangeboden. Voorschoolse Educatie (VE) richt zich op het signaleren, voorkomen of verminderen van ontwikkelingsachterstanden bij kinderen van 2,5 tot 4 jaar oud. Door de extra ondersteuning van het VE-programma kan een ontwikkelingsachterstand verminderen en kunnen kinderen een betere start maken op de basisschool. Door de inzet van een speciaal ontwikkelde programma, Uk & Puk, bij Oki-Doki en thuis wordt de ontwikkeling van kinderen extra gestimuleerd.

Visie Christelijk Kindercentrum Terbroek

Bij Christelijk Kindercentrum Terbroek streven de medewerkers naar een kwalitatief sterke opvang, waarin alle ontwikkelingsgebieden van ieder kind worden gestimuleerd. Christelijk Kindercentrum Terbroek gelooft in gelijke kansen voor ieder kind binnen het onderwijs. Door kinderen met een ontwikkelingsachterstand optimaal en intensief te stimuleren in de ontwikkeling, vormen zij een goede basis voor het onderwijs. De kinderen leren spelenderwijs ontdekken wat hun mogelijkheden zijn en kunnen zich ontplooien. Om dit te bereiken werken wij intensief samen met ouders en andere netwerkpartners.

VE-programma: Uk & Puk

Uk & Puk is een landelijk erkend VE-programma en is opgenomen in de databank Effectieve Jeugdinterventies van het NJI (www.nji.nl). Het VE-programma wordt bij alle groepen ingezet, en kent activiteiten voor alle kinderen van 0 tot 4 jaar.

Uk & Puk werkt spelenderwijs en doelgericht aan de brede ontwikkeling van kinderen. Hierbij staan vier ontwikkelingsgebieden centraal: spraak-taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, motorisch-zintuigelijke ontwikkeling en de ontluikende rekenontwikkeling. Het programma bestaat uit twaalf thema's die ieder 6 weken duren. Daarna is er een tussenweek waarin kort een ander onderwerp wordt behandeld. Dit kan bijvoorbeeld gaan om een onderwerp die aansluit bij de periode van het jaar, de interesse of het niveau van de kinderen of een christelijk onderwerp.

Bij ieder thema wordt een themahoek ingericht, de groepsruimte aangekleed en worden themagerichte materialen toegevoegd. Ter voorbereiding van een thema wordt er een VE-planning gemaakt. Per ontwikkelingsgebied staan concrete thema-activiteiten beschreven. Dit bestaat uit een activiteit met de hele groep, kleinere groepjes of individueel. Tijdens deze activiteiten wordt er extra aandacht besteed aan de kinderen met een VE-indicatie.

Na afloop wordt het thema geëvalueerd in de vergadering. Daarnaast overleggen de pedagogisch medewerkers met elkaar op de groep over de activiteiten en de ontwikkeling van de kinderen. Voor sommige kinderen kunnen activiteiten binnen de thema's worden aangepast of herhaald, om zo tegemoet te komen aan iedere ontwikkelingsbehoefte.

Ontwikkelingsgebieden

Taal- en spraakontwikkeling

De activiteiten van Uk & Puk stimuleren verschillende gebieden van taal (taalbegrip, woordenschat, communicatie en taalvorm), in de vorm van voorleesactiviteiten, liedjes en versjes. Verder worden de activiteiten met de kinderen talig ondersteund. Interactie tussen de kinderen of met de pedagogisch medewerker is hierbij erg belangrijk. Bij Uk & Puk wordt er gericht gewerkt aan het uitbreiden van de woordenschat. De woorden worden verduidelijkt, gebruikt en in een context aangeboden. Bij Oki-Doki worden veel woorden ondersteund door middel van gebaren.

Ontluikende rekenontwikkeling/rekenprikkel

Bij Uk & Puk is er ook aandacht voor de verschillende domeinen van rekenen; ruimtelijke oriëntatie, meten en ontluikende gecijferdheid. In de activiteiten doen de kinderen eerste ervaringen op, die de basis leggen voor de latere rekenontwikkeling. Activiteiten bestaan bijvoorbeeld uit tellen, bouwen met blokken, zwaartekracht ontdekken en jezelf meten.

Motorisch-zintuigelijke ontwikkeling

Activiteiten richten zich ook op de ontwikkeling van de motoriek en het opdoen van zintuigelijke ervaringen. De kinderen hebben voldoende bewegingsvrijheid en veel materiaal, waardoor ze volop gelegenheid hebben om motorische vaardigheden op te doen. Daarnaast zijn er activiteiten waarbij kinderen in spel allerlei zintuigelijke ervaringen op doen. Bijvoorbeeld bij het spelen met zand, water of bij een ruikactiviteit.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

Een veilige hechting is van groot belang voor het welbevinden van ieder kind. De kinderen hebben verzorgers nodig om zich veilig te voelen, maar zij voelen ook als voorbeeld. Voor de sociaal-emotionele ontwikkeling is de interactie tussen de pedagogisch medewerker en het kind van groot belang. Daarom hebben de pedagogisch medewerkers veel contact met de kinderen en doen zij activiteiten in een kleine groep of individueel. Het kind leert door te kijken en te imiteren. De pedagogisch medewerkers observeren de kinderen op de groep en geven hen de aandacht die zij nodig hebben. Zij tonen erkenning en herkenning naar de kinderen, zodat zij zich gezien voelen. De sociaal-emotionele activiteiten richten zich ook op het samen doen; samenwerken, samen zingen en samen bewegen. Daarnaast leren de kinderen om naar elkaar te luisteren en ervaringen te delen. Verder mogen de kinderen participeren tijdens groepskeuzes, door bijvoorbeeld te stemmen op een liedje of activiteit.

Uk & Puk kan ook thuis worden toegepast, onder het kopje 'Ouderbeleid' vindt u meer informatie over de inzet van Uk & Puk thuis.

Voor wie is VE?

Alle dagen van de peuteropvang kan Voorschoolse Educatie worden geboden. Aan de hand van afspraken met de gemeente Barneveld wordt bepaald welke kinderen in aanmerking komen voor een VE-indicatie. Daarbij wordt onder andere gekeken naar de taal die in het gezin van het kind wordt gesproken en het opleidingsniveau van ouders. Ouders kunnen bij een consultatie bureau erop worden gewezen dat zij deel kunnen nemen aan het VE-programma bij Christelijk Kindercentrum Terbroek.

Dagindeling VE

Per 1 augustus 2020 zijn de gemeenten verplicht om ten minste 16 uur per week voorschoolse educatie aan te bieden, voorheen was dit 10 uur per week. Omdat VE niet bedoeld is als opvang, mogen de dagdelen waarin VE wordt aangeboden niet langer dan 6 uur duren en minimaal 4 uur. Bij Christelijk Kindercentrum Terbroek zijn er verschillende opties om de dagen en uren in te delen. Het meest voorkomende is dat een peuter vier dagdelen van vier uur komt, in de ochtend of middag. Een andere optie is dat u uw peuter één dagdeel vier uur brengt en twee dagen zes uur (ophalen om 14.15). De peutergroep heeft een groepsmaat van maximaal 16 peuters, per 8 peuters staat er één pedagogisch medewerker op de groep. Alle pedagogisch medewerkers zijn opgeleid en altijd in het bezit van een certificaat voor het geven van voorschoolse educatie.

Volgen van de ontwikkeling

Op de kinderopvang wordt de ontwikkeling van ieder kind nauw gevolgd. De pedagogisch medewerkers observeren de kinderen, stellen doelen op en overleggen over het verloop van de ontwikkeling. Voor het volgen van de ontwikkeling wordt ook een observatie- en registratiesysteem gehanteerd: KIIK! In dit systeem worden verschillende observatiepunten aangereikt over de ontwikkeling van het kind. De mentor van het kind doet een observatie en vult vervolgens een registratie in, met behulp van deze observatie punten. De observatiepunten richten zich onder andere op de cognitieve ontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, zelfredzaamheid en de spraak-taal ontwikkeling. Verder kan de mentor hier vinden hoe de normale ontwikkeling van kinderen verloopt. De kinderen met een VE-indicatie worden tevens intensiever gevolgd, waarbij twee keer per jaar een registratie wordt gedaan.

Naar aanleiding van een observatie of registratie stelt de pedagogisch medewerker of coördinator individuele doelen op voor kinderen, met name voor kinderen met een VE-indicatie. Gedurende de dag probeert de pedagogisch medewerker extra aandacht te hebben voor deze doelen en hier aan te werken. Verder probeert zij de ontwikkeling te blijven observeren en de doelen geregeld te evalueren.

In onze observaties of registratie ontdekken wij soms een achterstand of stagnatie in de ontwikkeling. Wij vinden het zeer belangrijk om met ouders te blijven overleggen over de vervolgstappen en de ontwikkeling van het kind. Naar aanleiding van een signalering van een achterstand, kan eventueel een VE-indicatie worden aangevraagd. Voor kinderen met een VE-indicatie wordt twee keer per jaar wordt een registratie in KIIK! ingevuld. Aan de hand van deze registratie wordt de ontwikkeling besproken met ouders. Dit gesprek vindt geregeld plaats op de locatie, maar kan ook telefonisch worden gedaan.

De kinderen met een VE-indicatie worden regelmatig besproken met de pedagogisch coach, VE-coördinator en pm'er. De doelen worden geëvalueerd, er wordt meegedacht over een passende aanpak en waar nodig een observatie in gepland. Zo blijven de medewerkers samen werken en blijft de ontwikkeling van ieder kind goed in beeld.

Communicatie

Christelijk Kindercentrum Terbroek vindt de communicatie met ouders zeer belangrijk en streeft er naar om ouders correct en volledig te informeren.

Intake/aanmelding

Bij een nieuwe aanmelding bij Christelijk Kindercentrum Terbroek vindt er een intake plaats, hierbij wordt vermeld dat er sprake is van een VE-aanvraag. De intake wordt gedaan door een pedagogisch medewerker, waar mogelijk wordt deze pedagogisch medewerker ook de mentor van uw kind. De pedagogisch medewerker brengt samen met de ouder(s)/verzorger(s) het kind zo goed mogelijk in kaart. Daarbij zijn gespreksonderwerpen onder andere de ontwikkeling, de opvoeding en de thuissituatie. De inhoud van VE wordt vervolgens uitgebreid besproken, waarbij ook ter sprake komt wat er van ouders wordt verwacht.

Het is ook mogelijk dat een kind al langer op de kinderopvang komt, maar nog niet over een VE-indicatie beschikt. Wanneer de pedagogisch medewerker een achterstand signaleert, gaan zij in gesprek met ouder(s)/verzorger(s) en kan uiteindelijk een VE-indicatie worden aangevraagd.

Persoonlijke communicatie

Er is dagelijks de mogelijkheid voor een overdracht met de pedagogisch medewerkers. Pedagogisch medewerkers horen graag van ouders/verzorgers aan het begin van de dag of er bijzonderheden zijn waar zij die dag rekening mee kunnen houden. Daarnaast zullen de pedagogisch medewerkers bijzonderheden die zijn voorgevallen op de opvang, aan het eind van de dag of gedurende de dag met u delen. Ouders/verzorgers mogen altijd bellen, mailen of berichten naar de opvang. Iedere medewerker probeert u zo snel mogelijk te woord te staan.

10-minuten gesprekken

Voor ouders met kinderen met een VE-indicatie zijn er twee keer per jaar 10-minuten gesprekken. Het deelnemen aan deze gesprekken is voor ouders verplicht. In deze 10-minuten gesprekken wordt besproken hoe het gaat op de groep, hoe de ontwikkeling verloopt, welke vorderingen worden gesignaleerd en welke ontwikkelingsgebieden nog extra aandacht nodig hebben. Ook wordt besproken welke ontwikkeling ouder(s)/verzorger(s) thuis zien en hoe het gaat met de activiteiten thuis. Ter voorbereiding van een gesprek observeert de mentor tijdens verschillende situaties het kind op de groep.

Mentor

Ieder kind op het kinderdagverblijf heeft een mentor, dit is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. De mentor volgt de ontwikkeling van het kind en is daarnaast het eerste aanspreekpunt voor ouders.

Afspraak maken

Wanneer ouders behoefte hebben aan een extra gesprek, is er altijd de mogelijkheid om een afspraak te maken. Het gesprek kan telefonisch of op de locatie worden gevoerd.

Nieuwbrief

Ouders krijgen maandelijks een nieuwbrief toegestuurd. Hierin staat de actuele informatie over Christelijk Kindercentrum Terbroek beschreven. Verder vindt u regelmatig ideeën voor activiteiten of boekjes in deze nieuwsbrief.

Thuis taal

Tijdens het intakegesprek vraagt de pedagogisch medewerker aan de ouder(s)/verzorger(s) welke taal (of talen) in het gezin wordt gesproken. Wanneer dit een andere taal dan Nederlands blijkt te zijn, wordt hier op de peuteropvang rekening mee gehouden. Op de opvang wordt het kind gestimuleerd om de Nederlandse taal zich eigen te maken en wordt hoofdzakelijk in het Nederlands aangesproken.

Ouders en kinderen worden ondersteund om de Nederlandse taal te stimuleren door middel van eenvoudige spelletjes, voorleesboekjes of activiteiten. Wel wordt aanbevolen om de moedertaal ook te blijven spreken met het kind, voornamelijk wanneer ouders de Nederlandse taal niet vloeiend beheersen. Uit onderzoek blijkt namelijk dat kinderen die vaardig zijn in de moedertaal, makkelijker een tweede taal kunnen leren. De pedagogisch medewerkers kunnen ook filmpjes maken om de Nederlandse taal ook thuis aan te bieden. De filmpjes sluiten aan bij het thema van Uk & Puk. Wanneer ouders geen Nederlands spreken, zullen we andere mogelijkheden zoeken om toch met hen te communiceren. Bijvoorbeeld door te communiceren met iemand die kan tolken of door de inzet van vertaalsystemen.

Uk & Puk thuis

Het is voor de kinderen belangrijk dat hun ontwikkeling niet alleen op de opvang, maar ook thuis wordt gestimuleerd. Daarom worden ouders gestimuleerd om ook thuis VE-activiteiten te ondernemen. Bij ieder nieuw thema van Uk & Puk krijgen de ouders een themablad mee (geprint en digitaal). De ouders vinden informatie over het thema en over de activiteiten die zij thuis met het kind kunnen doen. Voorbeelden van activiteiten zijn; een luisterspelletje, een verstopspelletje, het voorlezen van een verhaal of het zingen van een liedje. Op het themablad wordt ook uitgelegd hoe ouders de ontwikkeling van het kind ook in dagelijkse activiteiten kunnen stimuleren.

Kosten ouders

Wanneer er sprake is van een VE-indicatie betaalt de gemeente een groot deel van de kosten voor voorschoolse educatie. Ouders betalen een ouderbijdrage. De ouderbijdrage wordt berekend op basis van het inkomen van de ouders. Wilt u meer informatie over de kosten, neem contact op met info@kindercentrumterbroek.nl

Ouderparticipatie

Naast de eerder beschreven communicatie, worden ouders ook op andere manieren betrokken op de opvang. In de week voor iedere schoolvakantie vindt er aan het eind van iedere ochtend een liedjeskwartier plaats (12.45-12.00). Ouders worden uitgenodigd om op de groep te komen kijken en met de peuters mee te doen. Tijdens het liedjeskwartier worden er liedjes gezongen en activiteiten gedaan passend bij het thema. De pedagogisch medewerker geeft kort een toelichting over het afgelopen thema en er is ruimte om vragen te stellen. Daarnaast kunnen ouders participeren bij losse activiteiten, zoals een uitje naar het bos.

Verder wordt er jaarlijks een ouderavond georganiseerd. Op deze avond wordt er een spreker uitgenodigd die de ouders en pedagogisch medewerkers informeert over een specifiek thema. Voorbeelden van eerdere thema's zijn: 'Geef jongens de ruimte' en 'How2Talk2Kids'. Ouderavonden zijn, in zoverre dat kan, verplicht voor ouders van kinderen met een VE-indicatie. Een ouderavond wordt achteraf altijd geëvalueerd met de medewerkers van Christelijk Kindercentrum Terbroek. Tot slot wordt ieder schooljaar afgesloten met een zomerfeest. Tijdens dit feestje staat het thema centraal waaraan we de afgelopen weken hebben gewerkt. Ouders, grootouders, broers/zussen en natuurlijk de kinderen worden van harte uitgenodigd om dit zomerfeest met ons mee te vieren. Er is vaak wat lekkers te eten en te drinken en er zijn verschillende spelletjes/activiteiten die de kinderen en ouders kunnen doen.

Oudercommissie en VE

De oudercommissie bestaat uit een aantal ouders/verzorgers van de kinderopvang, de peuteropvang of de buitenschoolse opvang. Zij vertegenwoordigen alle ouders en kinderen die gebruik maken van de opvang bij Christelijk Kindercentrum Terbroek. Elke ouder die gebruik maakt van de opvang van Christelijk Kindercentrum Terbroek mag deelnemen aan de oudercommissie. De oudercommissie heeft ook het adviesrecht op het VE-beleid van Christelijk Kindercentrum Terbroek.

Kwaliteit waarborgen

Alle pedagogisch medewerkers worden gecertificeerd voor het werken met het VE-programma Uk&Puk. Daarnaast wordt er jaarlijks een opleidingsplan opgesteld, vinden er jaarlijks bijscholingsmomenten plaats en wordt het beleidsbuffet georganiseerd. Iedere pedagogisch medewerker wordt op die manier weer geschoold in het werken met het VE-programma.

Daarnaast heeft de peuteropvang een VE-coördinator/ Beleidsmedewerker VE. Zij schrijft een plan voor het VE-programma, werkt de thema's uit, observeert de kinderen en voert gesprekken met ouders. Verder stelt zij doelen op voor individuele kinderen waar alle pedagogisch medewerkers aan kunnen werken.

De pedagogisch medewerkers worden gecoacht door de pedagogisch coach/beleidsmedewerker en de VE-coördinator/ Beleidsmedewerker VE.

De pedagogisch coach/beleidsmedewerker en de VE-coördinator/ Beleidsmedewerker VE hebben maandelijks overleg over kinderen met VE of mogelijke kinderen die in aanmerking komen voor VE. Daarnaast wordt met de pedagogisch coach regelmatig kinderen buiten deze overleggen om besproken.

Aan de hand van een bespreking kan in overleg met ouders een observatie plaats vinden. Na een observatie vindt er een advies plaats of wordt er een plan opgesteld. Dit kan ook worden ingezet bij het signaleren van een ontwikkelingsachterstand of het opstellen van een begeleidingsplan voor een kind.

Tijdens teamvergaderingen wordt er aandacht besteed aan het signaleren van ontwikkelingsachterstanden, de inzet van Uk & Puk en de specifieke zorg voor individuele kinderen. Op die manier blijven de medewerkers bewust over de inzet van activiteiten voor voorschoolse educatie, het volgen van de ontwikkeling en het signaleren van achterstanden.

Christelijk Kindercentrum Terbroek wordt geïnspecteerd door de GGD. Waar nodig worden suggesties voor verbeteringen opgepakt en doorgevoerd.

Doorgaande lijn naar basisschool en BSO

Bij Christelijk Kindercentrum Terbroek zijn met enkele basisscholen afspraken gemaakt om een 'doorgaande lijn' zo goed mogelijk te kunnen realiseren. De afspraken zijn gericht op een warme overdracht, soms aansluiten op een thema, volgsysteem wordt overgedragen.

Planmatige begeleiding

Bij het VE-programma wordt de ontwikkeling van de peuter breed en gestructureerd gestimuleerd, dit wordt gedaan in de grote groep, in kleine groepen en individueel. Iedere 6 weken wordt er een thema-planning gemaakt waarop staat hoe het programma wordt ingevuld. De bijbehorende doelen en activiteiten worden hierbij beschreven.

Gedurende de dag wordt de taalontwikkeling van de peuter in de gaten gehouden en gestimuleerd. Iedere dag staan er enkele woorden centraal die gedurende de dag regelmatig aan bod komen. Door de pedagogisch medewerkers wordt gedurende de dag een gevarieerde activiteiten aangeboden, onder andere afkomstig van Uk & Puk. De activiteiten sluiten aan bij de belevingswereld van het kind, zoals spelletjes, liedjes/versjes, kringgesprekken en verhalen. Waar nodig en mogelijk krijgen de peuters extra ondersteuning.